

**VIŠEGODIŠNJI UGOVOR O UPRAVLJANJU JAVNOM INFRASTRUKTUROM ZA
PERIOD 01.01.2026. - 31.12.2030. GODINE**

**NARUČILAC: MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA CRNE GORE U IME I ZA RAČUN
VLADE CRNE GORE**

UPRAVLJAČ: ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD - PODGORICA

**Višegodišnji ugovor o upravljanju javnom infrastrukturom
za period 01.01.2026. - 31.12.2030. godine**

Na osnovu člana 4, 10, 11, 13, 21, 26, 33 i 34 Zakona o željeznici („Službeni list Crne Gore”, broj 89/2025), zaključen je

**UGOVOR O UPRAVLJANJU JAVNOM INFRASTRUKTUROM CRNE GORE ZA PERIOD
OD 01.01.2026. DO 31.12.2030.GODINE**

Zaključen između:

Ministarstva saobraćaja u ime i za račun Vlade Crne Gore, Rimski trg 46, Podgorica, koju zastupa Filip Radulović, rukovodilac radom Ministarstva, kao naručioca (u daljem tekstu: Naručilac ili Ministarstvo) i

Željezničke infrastrukture Crne Gore AD - Podgorica, Trg golootočkih žrtava br. 13, Podgorica (PIB 02723816), koju zastupa Marina Bošković, izvršna direktorica (u nastavku teksta: Upravljač)

Preambula

U skladu sa članom 3 Zakona o željeznici („Službeni list Crne Gore”, broj 89/2025), željeznička infrastruktura se koristi kao javno dobro u opštoj upotrebi i u svojini Crne Gore.

U skladu sa članom 4 Zakona o željeznici i članovima 8 i 9 Statuta Željezničke infrastrukture Crne Gore AD - Podgorica (u daljem tekstu skraćeno ŽICG), ŽICG kao upravljač infrastrukture je poslovno orijentisano, nezavisno pravno lice ovlašćeno za uspostavljanje, upravljanje, održavanje, zaštitu, obnovu, modernizaciju i izgradnju željezničke infrastrukture, uključujući organizovanje i regulisanje saobraćaja.

Shodno članu 13 Zakona o željeznici, Vlada Crne Gore zaključuje sa Upravljačem „ugovor o upravljanju infrastrukturom“, odnosno o međusobnim pravima i obavezama koji regulišu uslove i način finansiranja upravljanja željezničkom infrastrukturom i utvrđuje iznos sredstava na godišnjem nivou za finansiranje upravljanja infrastrukturom.

Opšti cilj ugovora je da se osigura visok nivo efikasnosti u korišćenju državnog budžeta kako bi se poboljšao kvalitet i dostupnost željezničke infrastrukture. Procjena poboljšanja kvaliteta željezničke infrastrukture zasnovana je na definisanim pokazateljima i kriterijumima kvaliteta u skladu sa članom 13 stav 6 tačka 6 Zakona o željeznici i odredbama ovog Ugovora. Pokazatelji kvaliteta zasnivaju se na definisanoj viziji željezničke infrastrukture datoj u važećoj Strategiji razvoja saobraćaja Crne Gore kao opštem planu željezničkog transporta, Strategiji razvoja željeznice i petogodišnjem Nacionalnom programu javne željezničke infrastrukture.

Pojedinačni ciljevi ugovora su sljedeći:

- da se stvore uslovi da djelatnost upravljanja javnom željezničkom infrastrukturom Crne Gore se obavlja na kvalitetan način, koji će istovremeno garantovati pouzdanost i bezbjednost javne željezničke infrastrukture;
- da se poveća konkurentnost željezničkog prevoza u Crnoj Gori u odnosu na druge vidove saobraćaja i omogući nesmetano funkcionisanje tržišta željezničkih usluga putem transparentnog i ravnopravnog pristupa javnoj željezničkoj infrastrukturi svim zainteresovanim prevoznicima;

- stvoriti finansijske uslove za nesmetano održavanje javne željezničke infrastrukture i ostvariti ciljeve postavljene u skladu sa Nacionalnim programom željezničke infrastrukture;
- da kroz obezbjeđenje stabilnog i predvidivog obima finansijskih sredstava upravljač infrastrukture dostigne finansijsku stabilnost i nezavisnost u upravljanju javnom željezničkom infrastrukturom na način da prevoznicima i krajnjim korisnicima bude obezbjeđena odgovarajuća sigurnost, pouzdanost, kvalitet i dostupnost javne željezničke infrastrukture;
- da se omogući Upravljaču da optimalno iskoristi raspoložive kapacitete željezničke infrastrukture uzimajući u obzir potrebe korisnika ili potencijalnih korisnika, i u najvećoj mjeri održi redovitost i konkurentnost željezničkog saobraćaja, i da na taj način poboljša učinak javne željezničke infrastrukture;
- da se stvori osnova za dalji razvoj javne željezničke infrastrukture u Crnoj Gori.

Ugovor je zasnovan na uslovima definisanim članom 13 Zakona o željeznici. Upravljač infrastrukture ovim ugovorom dobija podsticaje za smanjenje troškova upravljanja željezničkom infrastrukturom i troškova povezanih sa korišćenjem infrastrukture.

I Uvodne odredbe

Predmet ugovora

Član 1

Ovim Ugovorom se uređuju međusobna prava i obaveze Naručioca i Upravljača željezničke infrastrukture u pogledu finansiranja troškova upravljanja javnom željezničkom infrastrukturom (u daljem tekstu: željeznička infrastruktura) i učinka Upravljača, kako je definisano Zakonom o željeznici i odnosi se na željezničku infrastrukturu navedenu u Prilogu 1 ovog ugovora.

Ugovorne strane ovim Ugovorom uređuju međusobna prava i obaveze, a koja će Upravljaču omogućiti efikasno planiranje, te izradu poslovnog i finansijskog plana na temelju unaprijed poznatih raspoloživih izvora finansiranja u okviru Državne nadoknade, koji će mu Naručilac osigurati u skladu sa ovim Ugovorom.

Troškovi javne željezničke infrastrukture prema ovom ugovoru su: tekuće održavanje građevinske i elektrotehničke željezničke infrastrukture, organizovanje i regulisanje saobraćaja, poslovi vezani za zaštitu infrastrukture i poslovi pripreme dokumenata vezanih za održavanje, zaštitu i razvoj željezničke infrastrukture.

Ovaj ugovor zaključuje se na period od 5 godina, za period od 01.01.2026. do 31.12.2030.

U cilju finansiranja aktivnosti navedenih u stavu 1 ovog člana, Upravljač na osnovu ovog ugovora prima nadoknadu troškova od države, koji nijesu pokriveni prihodima od naknada za korišćenje infrastrukture i drugim poslovnim prihodima Upravljača. (u daljem tekstu: Državna nadoknada).

Definicije pojmova

Član 2

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom Ugovoru (uključujući i Priloge), osim ukoliko nijesu upotrijebljeni u drugom kontekstu, imaju sljedeća značenja:

- „Javna željeznička infrastruktura” je pruga sa svim pripadajućim objektima, postrojenjima, uređajima i slično u funkciji željezničkog saobraćaja, kao dobro u opštoj upotrebi u svojini Crne Gore, koju mogu koristiti svi željeznički prevoznici i željeznički prevoznici za sopstvene potrebe pod jednakim uslovima. Elementi željezničke infrastrukture su definisani „Pravilnikom o bližem sadržaju sastavnih djelova željezničke infrastrukture“ („Službeni list Crne Gore”, broj 15/19);

- „Upravljanje željezničkom infrastrukturom“ obuhvata održavanje javne željezničke infrastrukture; organizovanje i regulisanje željezničkog saobraćaja; obezbjeđenje pristupa i korišćenja javne željezničke infrastrukture svim zainteresovanim željezničkim prevoznicima, kao i pravnim i fizičkim licima koja obavljaju prevoz za sopstvene potrebe; zaštita javne željezničke infrastrukture i vršenje investitorske funkcije na izgradnji i rekonstrukciji javne željezničke infrastrukture;
- „Održavanje“ obuhvata redovno održavanje i vanredno održavanje (sanaciju i adaptaciju);
- „Obnova željezničke infrastrukture“ označava radove velikog obima zamjene elemenata na postojećoj infrastrukturi, kojima se ne mijenjaju njene ukupne karakteristike;
- „Rekonstrukcija“ u smislu ovog ugovora obuhvata i radove koji mogu biti od uticaja na: stabilnost željezničke pruge ili objekata na željezničkoj pruzi, izvođenje radova na izgrađenom objektu koji odstupaju od uslova pod kojima je odobrena izgradnja i promjena osnovne karakteristike trase pri mijenjanju položaja trase željezničke pruge u pojasu njenog osnovnog pravca, kao i poboljšavanje parametara elemenata željezničke infrastrukture;
- „Unapređenje željezničke infrastrukture (modernizacija)“ obuhvata radove velikog obima na infrastrukturi kojima se poboljšavaju njene ukupne karakteristike i funkcionisanje;
- „Državna nadoknada“ označava nadoknadu troškova upravljanja javnom željezničkom infrastrukturom u smislu člana 13 Zakona o željeznici, koji nijesu pokriveni prihodima od naknada za korišćenje infrastrukture i drugim poslovnim prihodima Upravljača;
- „Naknade za korišćenje željezničke infrastrukture“ predstavljaju naknade koje Upravljaču plaćaju korisnici željezničke infrastrukture, čija je visina određena u skladu sa članom 67 Zakona o željeznici i u skladu sa Odlukom Vlade Crne Gore o visini mjesečne naknade za korišćenje pružnog pojasa i zemljišta koje pripada infrastrukturi i poslovnog prostora („Službeni list Crne Gore”, broj 47/2014, 8/2016, 59/2019 i 44/2020);
- „Prevoznik“ označava željezničkog prevoznika i željezničkog prevoznika za sopstvene potrebe u smislu Zakona o željeznici;
- „Nacionalni program željezničke infrastrukture“ predstavlja petogodišnji strateški plan razvoja željezničke infrastrukture Crne Gore, koji na prijedlog upravljača infrastrukture sačinjava organ državne uprave nadležan za željeznički saobraćaj (Ministarstvo), a utvrđuje i donosi Vlada u skladu sa članom 10 Zakona o željeznici;
- „Izjava o mreži“ označava dokument kojim se detaljno utvrđuju opšta pravila, rokovi, postupci i kriterijumi koji se tiču načina obračuna naknada i dodjele kapaciteta, uključujući i druge relevantne informacije koje su neophodne da bi se mogao podnijeti zahtjev za kapacitet infrastrukture;
- „Ključni pokazatelji učinka“ (KPU) predstavljaju najvažnije pokazatelje učinka u pogledu ispunjenja obaveza Upravljača po osnovu ovog Ugovora, kao što je označeno u Godišnjem aneksu o obimu finansiranja, dinamici isplate i zahtijevanom učinku;
- „Ciljna vrijednost ključnih pokazatelja učinka“ predstavlja dogovorenu (minimalnu/ maksimalnu/referentnu) vrijednost za svaki od ključnih pokazatelja učinka;
- „Pomjerajući (roling) poslovni plan upravljača infrastrukture“ je biznis plan koji sadrži procjenu obima prihoda i rashoda za period od tri godine i koji se svake godine inovira i dopunjava trećom godinom;
- „Godišnji program izgradnje, rekonstrukcije i održavanja željezničke infrastrukture, organizovanja i regulisanja željezničkog saobraćaja“ je akt koji izrađuje Ministarstvo na osnovu Nacionalnog programa željezničke infrastrukture, na prijedlog Upravljača, a utvrđuje Vlada.

Tumačenje

Član 3

Ukoliko kontekst ovog ugovora drugačije ne zahtijeva, primjenjivaće se sljedeća pravila tumačenja:

- aneksi ovog ugovora predstavljaju njegov sastavni dio, a u slučaju nesaglasnosti Ugovora i Aneksa, prednost će imati odredbe godišnjeg Aneksa po pitanju obima finansiranja, dinamike isplate, i ciljnih vrednosti KPU za tu godinu.
- upućivanje u ovom ugovoru na članove, stavove, odredbe i anekse, ukoliko nije izričito propisano drugačije, odnosiće se na članove, stavove, odredbe i anekse ovog ugovora;
- riječi koje označavaju jedninu uključuju i množinu i obrnuto, riječi bilo kojeg roda uključuju i drugi rod, riječi koji označavaju lica uključuju i akcionarska društva, ortačka društva i druga pravna lica, pominjanje bilo koje Ugovorne strane ili lica podrazumijeva i njihove sljedbenike i ovlašćene predstavnike;
- izrazi „ovog ugovora” „u ovom ugovoru”, „ovim ugovorom” i slični izrazi odnose se na cjelokupan Ugovor, a ne na pojedinačnu odredbu ili bilo koji drugi njegov dio;
- upućivanje na ili pominjanje bilo kog zakona, podzakonskog akta, zakonskog dokumenta ili zakonske odredbe podrazumijeva sve njihove izmjene i dopune;
- upućivanje na ili pominjanje bilo kog ugovora, instrumenta ili drugog dokumenta podrazumijeva sve njihove izmjene, dopune, modifikacije i obnavljanja, i sve druge promjene;
- upućivanje na ili pominjanje bilo kog državnog organa podrazumijeva i sve pravne sljedbenike, ili instituciju, ili organ koji je preuzeo bilo koja ili sva prava i obaveze tog državnog organa;
- naslovi djelova i članova ovog ugovora, kao i sadržaj i spisak aneksa, unijeti su isključivo u cilju lakšeg korišćenja teksta Ugovora i ni na koji način neće uticati na tumačenje ovog ugovora;
- sva obavještenja, sadržaji i sertifikati biće u pisanoj formi;
- nijedan dio ovog ugovora neće biti tumačen kao oslobađanje od obaveza koje Upravljač ima na osnovu Zakona o željeznici i svih drugih važećih zakona.

II Finansiranje upravljanja infrastrukturom

Izvori sredstava

Član 4

Obaveze Upravljača prema ovom ugovoru finansiraju se:

- iz državne nadoknade,
- kroz naplatu naknada za korišćenje željezničke infrastrukture prema članu 67 Zakona o željeznici i naplatu prihoda od drugih usluga.

Upravljač može obezbijediti dodatne izvore finansiranja obavljanjem svojih poslovnih aktivnosti i pružanjem usluga koje nijesu predmet ovog ugovora drugim korisnicima po tržišnim uslovima.

Struktura sredstava državne nadoknade

Član 5

Uslovi ugovora i struktura dogovorenih plaćanja za obezbjeđivanje finansiranja upravljača infrastrukture se dogovaraju unaprijed za čitav ugovorni period, a po usvajanju

Budžeta Crne Gore zaključuje se aneks tog ugovora, kojim se opredjeljuje obim sredstava na godišnjem nivou za finansiranje upravljanja infrastrukturom za svaku budžetsku godinu, u skladu sa članom 13 Zakona o željeznici.

U Godišnjem aneksu o obimu finansiranja, dinamici isplate i zahtijevanom učinku Državna nadoknada će biti raspodijeljena na tri osnovne namjene:

1a) za održavanje željezničke infrastrukture, odnosno za nabavku materijala, rezervnih dijelova, radova i usluga u funkciji održavanja željezničke infrastrukture,

1b) za finansiranje zarada zaposlenih na održavanju pruga i mehanizacije, objekata željezničke infrastrukture, elektro-energetskih, signalno-sigurnosnih, sistema daljinskog upravljanja i nadzora, telekomunikacionih i drugih elektrotehničkih postrojenja,

1c) za zarade zaposlenih u zajedničkim službama.

2. za rad mreže, odnosno za organizovanje i regulisanje željezničkog saobraćaja, obezbjeđivanje pristupa i korišćenja željezničke infrastrukture svim zainteresovanim licima i posebno pružanje telekomunikacionih usluga, usluge prenosa električne energije u vezi sa saobraćajem u okviru željezničke infrastrukture.

3. Nova ulaganja (rekonstrukcija, modernizacija i izgradnja)

Iz predmetnog ugovora podmiruju se:

- troškovi/izdaci za dobavljače investicionih roba/radova/ usluga, a koji su neophodni za realizaciju međunarodnih ugovora, a čije finansiranje nije predviđeno njima,
- troškovi za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za realizaciju međunarodnih ugovora,
- troškovi radnika iz područja razvoja, pripreme i realizacije investicija tj. zarade zaposlenih na ovim poslovima.

Sadržaj predmetnog Aneksa detaljnije je određen u Prilogu 2 ovog ugovora.

Obim i raspodjela finansijskih sredstava

Član 6

Naručilac se obavezuje da obezbijedi sredstva za finansiranje aktivnosti predviđenih Nacionalnim i Godišnjim programom, u skladu sa zakonom i ovim ugovorom, čime se Upravljaču omogućava legitimno očekivanje stabilnog finansiranja, a sve u skladu sa Zakonom o željeznici član 13 stav 8.

U okviru ovog Ugovora Vlada finansira održavanje i obnovu željezničke infrastrukture u sljedećim iznosima:

2026: 11.600.000,00 EUR

2027: 13.800.000,00 EUR

2028: 14.100.000,00 EUR

2029: 16.725.000,00 EUR

2030: 17.225.000,00 EUR

Za rad mreže (organizovanje i regulisanje željezničkog saobraćaja, obezbjeđivanje pristupa i korišćenja željezničke infrastrukture svim zainteresovanim licima i posebno pružanje telekomunikacionih usluga, kao i usluge prenosa električne energije u vezi sa saobraćajem u okviru željezničke infrastrukture), obezbijediće se sljedeća sredstva:

2026: 3.400.000,00 EUR

2027: 3.400.000,00 EUR

2028: 3.400.000,00 EUR

2029: 4.250.000,00 EUR

2030: 4.250.000,00 EUR

Na osnovu trenutnog stanja mreže i zbog neizvršavanja potrebnih radova održavanja i obnove, postoji zaostatak u održavanju od 308.550,00 EUR. Vlada obezbeđuje sljedeće iznose za prevazilaženje kašnjenja održavanja:

2026: 308.550,00 EUR

2027: 0 EUR

2028: 0 EUR

2029: 0 EUR

2030: 0 EUR

Za rekonstrukciju, modernizaciju i izgradnju željezničke infrastrukture Vlada će obezbijediti sljedeća sredstva:

2026: 4.870.915,31 EUR

2027: 3.620.656,00 EUR

2028: 3.347.412,00 EUR

2029: 7.769.565,00 EUR

2030: 3.291.716,00 EUR

Ukupno, država će obezbijediti sljedeće iznose (u mil. EUR):

Red. broj	Namjena sredstava	Godina				
		2026	2027	2028	2029	2030
1a)	Sredstva za održavanje željezničke infrastrukture, odnosno za nabavku materijala, rezervnih djelova, radova i usluga u funkciji održavanja željezničke infrastrukture	3.000.000 €	5.200.000 €	5.500.000 €	6.000.000 €	6.500.000 €
1b)	za finansiranje zarada zaposlenih na održavanju pruga i mehanizacije, objekata željezničke infrastrukture, elektro-energetskih, signalno-sigurnosnih, sistema daljinskog upravljanja i nadzora, telekomunikacionih i drugih elektrotehničkih postrojenja	7.100.000 €	7.100.000 €	7.100.000 €	8.875.000 €	8.875.000 €
1c)	za zarade zaposlenih u zajedničkim službama	1.500.000 €	1.500.000 €	1.500.000 €	1.850.000 €	1.850.000 €
2	Rad mreže	3.400.000 €	3.400.000 €	3.400.000 €	4.250.000 €	4.250.000 €
3	Zaostatak u održavanju	308.550 €				

4	Nova ulaganja (rekonstrukcija, modernizacija i izgradnja) (dodati izvor finansiranja kako bi se obezbijedila transparentnost i praćenje troškova po izvorima)					
4.1	Troškovi i izdaci za nabavku roba, radova i usluga za realizaciju međunarodnih projekata	300.000 €	250.000 €	300.000 €	250.000 €	300.000 €
4.2	Troškovi za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa					
4.3	Obaveze otplate međunarodnih kredita koje je Naručilac preuzeo	4.070.915,31 €	3.370.656,25€	3.047.412,34€	3.019.564,95€	2.991.716,52€
4.4	Ugovorne obaveze Naručioca u realizaciji međunarodnih ugovora	500.000,00€			4.500.000,00€	
5	UKUPNO 1-4.4	20.179.465,31€	20.820.656,25€	20.847.412,34€	28.744.564,95€	24.766.716,52€

Procedura, način plaćanja i trošenja finansijskih sredstava

Član 7

Upravljač će prethodno dostaviti prijedlog finansijskog plana Upravljača za narednu godinu nadležnom ministarstvu, u skladu sa zahtjevima Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti Crne Gore.

Obim Državne nadoknade se utvrđuje prema godišnjem Programu izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture (u daljem tekstu: „Godišnji program”).

Državna nadoknada će se isplaćivati jednom mjesečno, najkasnije do 15. dana u mjesecu, u iznosima određenim u Godišnjem aneksu o obimu finansiranja, dinamici isplate i zahtijevanom učinku (Prilog 2).

Fond za održavanje i obnovu željezničke infrastrukture, rad mreže, za zaostatak u održavanju i za nova ulaganja (rekonstrukcija, modernizacija i izgradnja) dodjeljuje se kao nepovratna državna nadoknada isključivo za upotrebu od strane Upravljača.

Upravljač je dužan da sredstva državne nadoknade koristi u skladu sa članom 5 i 6 ovog Ugovora.

Stvarna operativna dužina mreže se definiše svake godine u Izvještaju o mreži. U slučaju da se operativna dužina mreže smanji ili poveća, namijenjena sredstva koja obezbjeđuje Naručilac će se smanjiti/povećati za isti procenat nastale promjene za narednu godinu.

Upravljač je obavezan da sredstva za održavanje i obnovu, zaostatke u održavanju, rad mreže i investiciona ulaganja Vlade troši u skladu sa budžetskim principom isplativosti i ekonomičnog korišćenja sredstava.

Ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja ima pravo angažovati finansijskog revizora za pregled i provjeru iznosa utrošenog za održavanje i obnovu infrastrukture, kao i rad mreže ako nisu u skladu sa ovim Ugovorom.

U slučaju da finansijski revizor utvrdi neke nepravilnosti ili neekonomično trošenje sredstava, Ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja ima pravo na povrat nadoknade u iznosu neekonomično utrošenih sredstava.

U slučaju većih promjena koje su nastupile, bilo prema članu 27 Ugovora („Viša sila“) ili drugih uzroka (gubitak sudskih sporova koji se ne mogu upisati u krivicu Upravljača, socijalni programi za veliki broj radnika u cilju optimizacije zbog neispunjavanja uslova zdravstvenih grupa i dr.) koji nijesu obuhvaćenih ovim Ugovorom, Upravljač i Naručilac će se dogovoriti u što kraćem vremenskom roku i izvršiti izmjenu u vezi dodatnih sredstava i/ili drugih ugovornih detalja.

III Prava i obaveze Upravljača

Prava Upravljača

Član 8

Naručilac je dužan plaćati izvršene usluge Upravljaču pod uslovom i u visini određenim Ugovorom i sklopljenim aneksima Ugovora.

Održavanje, izgradnja i rekonstrukcija željezničke infrastrukture

Član 9

Upravljač se obavezuje da vrši održavanje, izgradnju i rekonstrukciju željezničke infrastrukture u skladu sa važećim zakonima, načelima i ciljevima ovog Ugovora, i nastojaće da obezbijedi dostizanje ciljnih vrednosti ključnih pokazatelja učinka (u daljem tekstu: KPU) za svaku godinu važenja ovog Ugovora.

Upravljač se obavezuje da održava željezničku infrastrukturu u takvom stanju koje će u svakom trenutku odgovarati najmanje onom tehničkom stanju željezničke infrastrukture kako je određeno u odgovarajućim izvještajima na početku svake godine važenja ovog ugovora, kao i svim važećim bezbjednosnim uslovima u skladu sa važećim propisima,

Obezbjeđenje pristupa željezničkoj infrastrukturi i korišćenja željezničke infrastrukture

Član 10

Upravljač se obavezuje da u svakom trenutku obezbijedi neometano odvijanje saobraćaja i dovoljan kapacitet željezničke infrastrukture u odnosu na potrebe, a u skladu sa Izvještajem o mreži, načelima i ciljevima ovog Ugovora i u granicama mogućnosti zasnovanih na iznosu sredstava stavljenih na raspolaganje.

Upravljač je odgovoran za obezbjeđivanje koordinacije između korisnika željezničke infrastrukture u pogledu tehnologije i organizacije saobraćaja, uključujući održavanje i potreban razvoj odgovarajućeg sistema komunikacije.

Upravljač je odgovoran za naplatu naknada za korišćenje željezničke infrastrukture u skladu sa standardima dobrog poslovnog upravljanja.

Željezničke stanice

Član 11

Željezničke stanice će se održavati na način da se obezbijedi stalno i postepeno povećanje njihovog nivoa funkcionalnosti tokom cjelokupnog važenja ovog ugovora.

Bezbjednost željezničke infrastrukture

Član 12

Upravljač će obezbijediti kontinuirano prilagođavanje nivoa bezbjednosti razvoju tehnologije i procjeni rizika, kao i njegovo održavanje na najvišem mogućem nivou u granicama ekonomske izvodljivosti.

Pored postupanja u skladu sa važećim propisima koji se odnose na bezbjednost, Upravljač će planirati i upravljati svojim aktivnostima uz posebno obraćanje pažnje na modernizaciju bezbjednosnih sistema i sistema signalizacije, povećanje bezbjednosti putnih prelaza i perona, kao i na smanjenje rizika od zagađenja uzrokovanog prevozom opasnih tereta.

Razvoj željezničke infrastrukture i pribavljanje projektne dokumentacije

Član 13

Upravljač je dužan da vrši srednjoročno i dugoročno planiranje razvoja željezničke infrastrukture, da usklađuje svoje godišnje poslovne planove sa rezultatima predviđenim tim planovima, kao i da dostavlja izvještaje o planiranju razvoja željezničke infrastrukture i svoje planove Vladi.

Prilikom planiranja razvoja željezničke infrastrukture, Upravljač je dužan da uzme u obzir potrebe svih redovnih korisnika željezničke infrastrukture, kao i sva obavještenja o budućoj potražnji za kapacitetom željezničke infrastrukture koja su mu dostupna, odnosno za koja bi bilo razumno očekivati da su mu dostupna.

Upravljač je obavezan da planira, zatraži potrebna sredstva i obezbijedi pripremu projektne dokumentacije za sve zadatke koji su mu Ugovorom povjereni, a za čije izvršenje zakon ili poslovni običaj (posebna pravila međunarodnih i finansijskih organizacija) zahtijeva postojanje projektne dokumentacije.

Zaštita željezničke infrastrukture

Član 14

Upravljač je dužan da preduzima mjere i aktivnosi u cilju sprovođenja odredaba Zakona o željeznici i Zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice u dijelu kojim se uređuje zaštita željezničke infrastrukture.

Ciljne performanse infrastrukture (vrijednosti KPU)

Član 15

Da bi poboljšao kvalitet željezničke mreže, Upravljač i Naručilac definišu ciljne performanse infrastrukture i usluga usmjerene prema korisnicima.

Za svaku godinu u toku trajanja ovog Ugovora, Naručilac i Upravljač će se kroz proces pregovora saglasiti oko ciljnih vrijednosti KPU i predstaviti u Godišnjem aneksu o obimu finansiranja, dinamici isplata i zahtijevanom učinku, u roku od 15 dana od usvajanja zakona kojim se utvrđuje budžet Crne Gore za predmetnu godinu.

Za utvrđivanje ciljnih vrijednosti KPU koristiće se sljedeći kriterijumi:

- zbir obima raspoložive Državne nadoknade i predviđenog prihoda Upravljača od naknada za korišćenje željezničke infrastrukture za predmetnu godinu;
- odnos između ostvarenih vrijednosti KPU tokom prethodne godine i obima finansiranja dostupnog Upravljaču tokom date godine;
- redoslijed projekata i obaveza po važnosti u okviru upravljanja željezničkom infrastrukturom, saglasno važećim strateškim dokumentima Crne Gore;
- tržišne cijene ključnih sirovina, rada i energije u Crnoj Gori u vrijeme pregovaranja, kao i projekcije njihovog kretanja u godini na koju se Aneks odnosi;
- učešće vrijednosti radova rekonstrukcije postojeće i izgradnje nove željezničke infrastrukture povjerenih Upravljaču u predmetnoj godini na osnovu istog Aneksa u iznosu Državne nadoknade za datu godinu, kao i mogući uticaj koji ti radovi, kada budu završeni, mogu imati na produktivnost, redovitost održavanja i bezbjednost željezničke infrastrukture u predmetnoj godini;
- dinamika završetka i stavljanja u upotrebu projekata koji se ostvaruju izvan okvira ovog Ugovora, uzimajući u obzir očekivani uticaj takvih projekata na produktivnost, realizaciju održavanja i bezbjednost željezničke infrastrukture.

Upravljač se obavezuje da postepeno povećava efikasnost korišćenja sredstava i svoju produktivnost.

Ciljevi i ciljne vrijednosti performansi detaljno su definisani u Prilogu 2.

Upravljač je slobodan da implementira dodatne ciljeve i pokazatelje performansi za interno mjerenje njihovog izvođenja.

Tokom trajanja ovog Ugovora, Upravljač i Naručilac će istražiti mogu li se koristiti drugi komplementarni ciljevi performansi kako bi se postigla poboljšana transparentnost kvaliteta mreže pruga.

Izmjerene ciljeve performansi prijavljene u izvještaju o infrastrukturi pregleda regulatorno tijelo.

Ugovorne strane se obavezuju da, u toku trajanja Ugovora, neprekidno vrše istraživanja, analize i ispitivanja, kao i da razmjenjuju odgovarajuće informacije i procjene, u pogledu toga da li su postojeći KPU odgovarajući, kao i da li novi treba da budu uvedeni u cilju povećanja transparentnosti i efikasnosti upravljanja željezničkom infrastrukturom, i samim tim povećanja cjelokupnog kvaliteta, bezbjednosti i dostupnosti željezničke infrastrukture.

Ugovorne strane će učiniti sve što je u njihovoj moći da najhitnije sporazumno riješe eventualni spor povodom ciljnih vrijednosti KPU, imajući u vidu da upravljanje željezničkom infrastrukturom kao djelatnost od opšteg interesa ne smije biti ometana ni na koji način.

Prilikom definisanja i usaglašavanja KPU Upravljač i Naručilac su dužni da izvrše procjenu finansijskih efekata svake predložene ciljne vrijednosti, uključujući analizu troškovne opravdanosti finansiranja i uticaja na ukupni budžet.

Prilagođavanje ciljnih vrijednosti KPU

Član 16

Ukoliko dinamika ostvarivanja prihoda od naknada za korišćenje željezničke infrastrukture pokaže da će godišnji prihod iz tog izvora biti manji za više od 15% od predviđenog u Godišnjem planu poslovanja Upravljača tokom bilo koje godine, Upravljač ima pravo na srazmjerno umanjeње dogovorenih ciljnih vrijednosti KPU za predmetnu godinu.

Ukoliko prihod od naknada za korišćenje željezničke infrastrukture premaši iznos predviđen u Godišnjem planu poslovanja Upravljača tokom bilo koje godine za 15%, svaka od Ugovornih strana ima pravo na srazmjerno uvećanje ciljnih vrijednosti KPU za predmetnu godinu.

Ukoliko vrijednost radova koji spadaju u vanredno održavanje, tj. radova prouzrokovanih vanrednim i neočekivanim događajima i pojavama, premaši obim tih poslova predviđenih godišnjim finansijskim planom Upravljača za predmetnu godinu, Upravljač ima pravo na srazmjerno umanjeње dogovorenih ciljnih vrijednosti KPU za predmetnu godinu.

Ukoliko cijene sirovina ili energije tokom godine odstupe više od 15% od cijene projektovane godišnjim finansijskim planom Upravljača za tu godinu izvršiti srazmjerno usklađivanje ciljnih vrijednosti KPU i obima finansijskih sredstava.

Sankcije za neispunjavanje ciljnih vrijednosti KPU

Član 17

Ukoliko su realizovane vrijednosti KPU pogoršane za više od 15% u odnosu na definisane ciljne vrijednosti, a pri tome je Naručilac izvršio svoje obaveze prema Ugovoru, Naručilac ima pravo na srazmjerno smanjenje Državne nadoknade.

U slučaju da je odstupanje realizovanih vrijednosti KPU u odnosu na ciljne vrijednosti iz stava 1 manje od 15%, isplata Državne nadoknade umanjuje se alikvotno. Odstupanje u procentima podijeliće se sa 15 i rezultat količnika pomnožiti sa X EUR.

Naručilac, odnosno Vlada, ima pravo na povrat od 1% svojih godišnjih sredstava ako Upravljač ne dostavi godišnji izvještaj o infrastrukturi na vrijeme ili ne ispuni definisane zahtjeve za izvještaj.

Naručilac može u pisanoj formi dozvoliti Upravljaču odgovarajuće produženje vremena za pripremu izvještaja.

U slučaju namjernog ili nemarnog kršenja ekonomičnosti i ekonomskih principa, Naručilac ima pravo zahtijevati povrat sredstava u iznosu neekonomski korišćenih sredstava.

Ukoliko je odstupanje od KPU posledica događaja više sile (utvrđenog od regulatornog tijela), neće se uzimati u obzir pri kalkulaciji odstupanja, te neće dovesti do smanjenja državne nadoknade.

Registar imovine

Član 18

Upravljač će izraditi registar imovine koji predstavlja funkcionalni opis željezničke infrastrukture kojom se upravlja.

Upravljač treba da koristi registar imovine kako bi procijenio finansiranje koje je potrebno za opravku ili zamjenu određene imovine.

Detalji o registru imovine definisani su u Prilogu 3 ovog Ugovora.

Registar imovine ažurira se jednom godišnje na osnovu aktivnosti koje sprovodi Upravljač i koje su uključene u Izvještaju o mreži.

Pomjerajući plan poslovanja Upravljača infrastrukture

Član 19

Upravljač infrastrukture će izraditi trogodišnji pomjerajući plan poslovanja (u daljem tekstu Plan poslovanja) za period 2026-2028. godinu, uključujući troškove za razvoj, modernizaciju, obnovu i održavanje u skladu sa Nacionalnim programom željezničke infrastrukture.

Plan poslovanja iz stava 1 izrađuje se prema sljedećim principima:

- efikasno korišćenje i rad infrastrukture;
- efikasan razvoj infrastrukture;
- isplativost i ekonomična upotreba sredstava;
- finansijski balans.

Plan poslovanja uključuje detaljan opis potrebnih mjera za osiguravanje kvalitetne i bezbjedne infrastrukture i efikasnog korišćenja infrastrukture, uključujući vrijeme i planove troškova, naknada za pristup prugama i druge prihode.

Plan poslovanja uključuje troškove i prihode minimalnog pristupnog paketa usluga, pristupa uslužnim objektima, dodatne i prateće usluge.

Prihodi za minimalni pristupni paket usluga i pristup uslužnim objektima baziraju se na direktnim troškovima.

Plan poslovanja usaglašava se sa Ministarstvom nadležnim za poslove saobraćaja.

Upravljač osigurava dosljednost između svih programa i planova.

Plan poslovanja će se inovirati na godišnjem nivou dodajući u njemu jednu godinu, a brišući proteklu godinu.

IV Izveštaji i upravljanje ugovorom

Izveštaji o infrastrukturi

Član 20

Upravljač će podnositi Vladi šestomjesečno izvještaj o ispunjenju svojih obaveza, u roku od tri sedmice od kraja šestomjesečja.

Upravljač je dužan da pripremi i predstavi Godišnji izvještaj o upravljanju infrastrukturom Naručiocu i Tijelu nadležnom za regulisanje tržišta željezničkih usluga u Crnoj Gori najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu izvještajnu godinu.

Izveštaj mora da bude tako sastavljen da se nedvosmisleno može utvrditi da li je Upravljač uspješno upravljao održavanjem infrastrukture i saobraćajem u skladu sa definisanim ciljnim vrijednostima KPU.

Izveštaj o infrastrukturi obavezno mora sadržavati sve dostignute vrijednosti KPU uključujući način proračuna KPU sa ulaznim vrijednostima svih veličina.

Sadržaj Godišnjeg izvještaja o upravljanju infrastrukturom definisan je u Prilogu 4.

Upravljač će ispunjavati svoje obaveze izvještavanja na vjerodostajan način i u zadatim rokovima.

U cilju lakšeg izvještavanja, nadzora i kontrole, Upravljač će voditi knjigovodstvenu evidenciju dobijenih sredstava od Naručioca odvojeno za četiri (4) osnovne namjene, a prema članu 6 ovog Ugovora.

Prikupljanje i pristup podacima

Član 21

Upravljač je dužan da uspostavi sistem za prikupljanje podataka koji su neophodni za obračunavanje i procjenu definisanih KPU i drugih pokazatelja i dostavljanje istih Naručiocu. Upravljač je obavezan da dostavlja iste podatke i Tijelu nadležnom za regulisanje tržišta željezničkih usluga.

Dostupnost informacija zainteresovanim stranama

Član 22

Prije potpisivanja Ugovora, Upravljač i Naručilac objavljuju na svojim internet stranicama nacrt Ugovora sa aneksima namijenjen podnosiocima zahtjeva za trase i potencijalnim podnosiocima zahtjeva za trase kako bi oni izrazili svoje stavove.

Podnosioci i potencijalni podnosioci zahtjeva za trase biće u pisanom obliku obaviješteni o objavljivanju Ugovora na internet stranici.

Podnosiocima zahtjeva i potencijalnim podnosiocima zahtjeva odobrava se rok od 15 dana, počevši od datuma objavljivanja, kako bi dali svoje mišljenje.

Upravljač i Naručilac će dokumentovati komentare i uzeti ih u razmatranje. Sva razmatranja će biti dokumentovana. Regulatorno tijelo će imati pristup dokumentima i razmatranjima.

Objava Ugovora

Član 23

Nakon potpisivanja Ugovora, Upravljač i Naručilac će objaviti Ugovor i sve njegove anekse na svojim internet stranicama u roku od mjesec dana od dana zaključenja Ugovora.

Upravljač i Naručilac će, takođe, objaviti na svojim internet stranicama sve godišnje izvještaje o stanju i razvoju željezničke infrastrukture tokom godina važenja ovog Ugovora kao i plaćanje ugovornih kazni i naplate naknade po osnovu takvih plaćanja u skladu sa ovim Ugovorom.

Nadzor i kontrola

Član 24

Naručilac ima pravo da provjeri sprovođenje obaveza definisanih Ugovorom.

U cilju efikasnije kontrole aktivnosti Upravljača, Naručilac može pojedine vrste kontrole prenijeti trećoj strani.

Upravljač omogućuje Naručiocu i ovlaštenim trećim licima:

- pristup nekretninama, kancelarijama, uslužnim objektima, radovima na pruži;
- pregled poslovne dokumentacije i evidencija.

Naručilac ili ovlaštena treća strana, mora poštovati pravila i propise prilikom pristupa željezničkoj infrastrukturi.

Upravljač i zaposleni su dužni da Naručiocu ili ovlaštenim trećim licima:

- obezbijede vjerodostojne informacije,
- obezbijede vjerodostojnu dokumentaciju,
- obezbijede druge resurse i usluge.

Informacije će se pružiti, ako je to moguće, elektronskim putem. Upravljač neće fakturisati bilo koji iznos za takve usluge.

Nadzor i kontrolu sprovođenja ovog ugovora vršiće u ime Naručioca ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja.

Dužnost obavještanja

Član 25

Upravljač je obavezan da bez odlaganja obavijesti Naručioca ukoliko sazna za bilo koju okolnost koja ga sprječava ili za koju se može opravdano očekivati da će ga u značajnoj mjeri spriječiti da ispuni ciljeve planirane njegovim Planom poslovanja i/ili da dostigne ciljne vrijednosti KPU dogovorene Godišnjim aneksom o obimu finansiranja, dinamici isplate i zahtijevanom učinku za tekući period od jedne (1) godine.

Prestanak važenja ugovora

Član 26

Ugovor ističe:

- istekom vremena na koji je potpisan;
- odustajanjem od Ugovora;
- sporazumnim raskidom;
- i drugim slučajevima određenim zakonom.

U slučaju isteka ugovora, Upravljač mora izvršavati sve obaveze na način i u obimu određenom u važećim propisima, a Naručilac je u obavezi da obavljene usluge plaća mjesečno do sklapanja novog ugovora u vrijednosti izvršenih po jediničnim cijenama ugovorenih usluga ili stvarno utvrđenim troškovima.

Naručilac ima pravo raskinuti ugovor do kraja kalendarske godine u slučaju da Upravljač više puta ne ostvari planirane ciljeve.

Viša sila

Član 27

U sklopu ovog Ugovora „viša sila” označava događaj koji nije pod kontrolom bilo koje strane, a koji se po svojoj prirodi nije mogao predvidjeti ili ako je mogao biti predviđen, bio je neizbježan i uključuje oluje, zemljotres ili poplavu, nepovoljne vremenske uslove u dužem trajanju, eksplozije, požare i druga uništenja proizvodnih ili infrastukturalnih kapaciteta, pobunu, sabotazu, građanske pokrete ili građanske nemire, miješanje civilnih ili vojnih vlasti, rat (objavljen ili neobjavljen) i prijetuća ratna opasnost, epidemije ili pandemije, odluku/nalog državne nadležne agencije i otkaz ili poremećeno snabdijevanje električne energije.

Upravljač mora svoje obaveze iz Ugovora da izvršava ne gledajući na višu silu, ako je to realno moguće.

Ako Upravljač sa izvršavanjem obaveza ima dodatne troškove, Naručilac je dužan da ih nadoknadi u cjelini, zajedno sa kamatama zbog kašnjenja, koje teku od dana ulaganja zahtjeva za nadoknadu troškova od strane Upravljača,

Ako je realizacija ugovora zbog više sile realno nemoguća, obje ugovorne strane su oslobođene svojih ugovornih obaveza.

Nijedna ugovorna strana nema pravo da zahtijeva nadoknadu po ovom ugovoru ili po drugim propisima, ako je kršenje ugovora nastalo zbog više sile.

Ako je zbog više sile privremeno onemogućeno izvršavanje bilo kakvih obaveza po ovom ugovoru, produžiće se rok za izvršenje ovog ugovora.

Upravljač će pripremiti pravila za postupanje u slučaju većih poremećaja u radu i vanrednih situacija, uključujući planove za nepredviđene slučajeve. Upravljač će pružiti pravovremene informacije korisnicima u slučaju vanrednih situacija ili većih poremećaja u radu.

Postojanje okolnosti više sile prema ovom članu utvrđuje Regulatorno tijelo.

Izmijenjene okolnosti

Član 28

Ako po sklapanju ugovora nastanu okolnosti koje bitno otežavaju ispunjavanje obaveza po ovom Ugovoru bilo koje od ugovornih strana, u takvoj mjeri da bi bilo nepravedno opteretiti isključivo jednu stranu, druga strana ima pravo zahtijevati promjenu ugovora.

Promijenjene okolnosti jesu promjene propisa, pojedinačnih akata i radnje Naručioca, koje znače uključenje obavezujućih odluka i propisa u pravni sistem Države ili koje znače izvršavanje neposredno upotrebljivih pravila prava EU, ako su ispunjeni uslovi za promijenjene okolnosti iz prethodnog stava.

O nastupu promijenjenih okolnosti ugovorne strane se moraju hitno obavijestiti i dogovoriti o sprovođenju ugovora u takvim okolnostima.

Ako se ugovorne strane u roku 30 dana ne dogovore, svaka strana može da predloži da o problemu odluči Tijelo nadležno za regulisanje tržišta željezničkih usluga (skraćeno Regulatorno tijelo).

Iako su okolnosti promijenjene, Upravljač je dužan ispunjavati obaveze iz ovog ugovora do sklapanja dogovora odnosno do odluke Regulatornog tijela po prethodnom stavu.

Nije moguće zahtijevati izmjenu ugovora, ako bi oštećena strana mogla prije sklapanja tog ugovora te okolnosti poštovati ili ih izbjeći ili spriječiti ili su nastale po isteku roka određenog za ispunjavanje obaveza.

Ako Naručilac sa usvajanjem propisa, pojedinačnog akta ili sa drugačijim radnjama u javnom interesu tako promijeni uslove pod kojim Upravljač izvršava obaveze po ovom ugovoru da mu to uzrokuje dodatne troškove, Naručilac mu ih mora nadoknaditi u cjelini.

Upravljač ima pravo odustati od Ugovora, ako mu je iz razloga navedenih u prethodnom stavu za duži period onemogućeno izvođenje obaveza u skladu sa namjenom ovog Ugovora odnosno u obimu za koji je bio sklopljen.

Pravo na odustajanje utvrdiće Regulatorno tijelo.

Ovaj član se upotrebljava i za propise, akte i radnje Naručioca, koji znače uključivanje obavezujućih odluka propisa EU u pravni sistem Države ili koji znače izvršenje neposredno upotrebljivih pravila prava EU.

VI Završne odredbe

Prenošenje prava iz ugovora

Član 29

Upravljač ne može povjeriti ili prenijeti bilo koja svoja prava ili obaveze predviđene Ugovorom bez prethodne pisane saglasnosti Naručioca.

Tumačenje Ugovora

Član 30

U slučaju nedoumice, Zakon o obligacionim odnosima će se primjenjivati na sve aspekte ugovornog odnosa zasnovanog ovim Ugovorom, koji nisu izričito navedeni bilo Zakonom o željeznici, Zakonom o bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice, drugim relevantnim zakonima ili ovim Ugovorom.

Rješavanje sporova

Član 31

U slučaju spora koji može nastati u vezi sa tumačenjem i realizacijom ovog ugovora, Ugovorne strane će isti rješavati mirnim putem i međusobnim pregovorima.

U slučaju da se ne postigne sporazum o mirenju, nadležan je Privredni sud.

Odricanje od prava iz Ugovora

Član 32

Ukoliko Ugovorne strane dogovore, ili bilo koji nadležni sud proglasi da je bilo koji dio ovog Ugovora nevažeći, Ugovor ostaje na snazi u preostalom dijelu i smatraće se važećim i obavezujućim.

Ugovorna strana se može odreći neke od odredaba ovog Ugovora samo u pisanoj formi. Ukoliko bilo koja Ugovorna strana propusti da zahtijeva izvršenje bilo koje odredbe ovog Ugovora ili propusti da iskoristi bilo koje svoje pravo po osnovu ovog Ugovora, takvo postupanje se neće smatrati odricanjem od bilo kog prava iz Ugovora u budućnosti.

Član 33

Ovaj Ugovor je sastavljen u 6 (šest) jednakih primjeraka, od kojih svaka ugovorna strana preuzima po 3 (tri) primjerka.

Stupanje na snagu

Član 34

Ugovor stupa na snagu danom njegovog potpisivanja.

Za Naručioca

Za Upravljača
